

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY GNIEZNO ZA 2023 ROK

Gniezno, kwiecień 2024 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. PODSTAWA PRAWNA ANALIZY	3
3. PODSTAWA PRAWNA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	4
4. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI FUNKCJONUJĄCY NA TERENIE GMINY GNIEZNO W 2023 ROKU.....	6
5. MOŻLIWOŚCI PRZERTWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH	8
6. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	8
7. ANALIZA KOSZTÓW PONIESIONYCH W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH (WG. FAKTUR I INNYCH KOSZTÓW ZA 2023 R.)	9
8. DANE DOTYCZĄCE MIESZKAŃCÓW I DEKLARACJI	10
9. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, O KTÓREJ MOWA W ART. 6 UST. 1, USTAWY O UTRZYMANIU CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINACH	12
10. ANALIZA ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE GMINY GNIEZNO.....	12
11. ANALIZA ILOŚCI NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE GMINY GNIEZNO.....	17
12. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	17

1. WSTĘP

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Gniezno za 2023 rok została sporządzona w celu realizacji zobowiązań nałożonych na organ wykonawczy gminy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie gospodarki odpadami.

Celem analizy jest zweryfikowanie możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, a także potrzeb inwestycyjnych oraz kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza ma również dostarczyć wiadomości o liczbie mieszkańców, liczbie deklaracji złożonych przez właścicieli nieruchomości oraz liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Nadrzędnym celem analizy jest dostarczenie informacji niezbędnych do stworzenia wydajnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 2019 roku zarówno podmioty odbierające, zbierające odpady komunalne z terenu gminy jak i prowadzący punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych zobowiązani są do przekazania Wójtowi rocznych sprawozdań za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO). W analizie przedstawiono dane, które pochodzą ze sprawozdań firm, które odbierają odpady komunalne z terenu gminy Gniezno oraz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Poniższa analiza sporządzona jest za okres od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku.

2. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą prawną do sporządzenia niniejszej analizy jest ustawa z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 399). Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 cytowanej ustawy, gminy „*dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi*”.

Zgodnie z art. 9 *tb* ust. 1 Wójt sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi, na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, która zgodnie z ust. 3 podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy.

Zakres analizy obejmuje:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów

- komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
 - koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
 - liczbę mieszkańców;
 - liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art.6 ust.1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust. 6–12;
 - ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
 - ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
 - uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
 - masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

3. PODSTAWA PRAWNA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY GNIEZNO W 2023 ROKU DZIAŁAŁ W OPARCIU O NASTĘPUJĄCE PODSTAWY PRAWNE:

- Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 399);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1587);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. Urz. z 2021 r. poz. 1530);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2021 r. poz. 906);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412);
- Uchwała nr LXII/482/2023 Rady Gminy Gniezno z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Gniezno oraz w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2023 r. poz. 2359)

- Uchwała nr XXIII/162/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych w postaci domków letniskowych, lub od innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe położonych na terenie Gminy Gniezno (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 2502)
- Uchwała nr LXIII/495/2023 Rady Gminy Gniezno z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno- wypoczynkowe (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2023 r. poz. 3466).
- Uchwała nr LIX/447/2022 Rady Gminy Gniezno z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXI/151/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2022 r. poz.8860)
- Uchwała nr XXI/151/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz.1717)
- Uchwała nr XXI/152/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 1718)
- Uchwała nr XXVIII/205/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 24 września 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 7222)
- Uchwała nr XXI/155/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 1721)
- Uchwała nr XXVIII/206/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 24 września 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXI/155/2020 z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 7362)
- Uchwała NR LXI/476/2023 Rady Gminy Gniezno z dnia 26 stycznia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gniezno (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2023 r. poz. 1409)
- Uchwała nr XXXIII/245/2021 Rady Gminy Gniezno z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gniezno (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r. poz. 1234)
- Uchwała nr XXVIII/204/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 24 września 2020 r. w sprawie zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dotyczącego rodzin wielodzietnych (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 7221)

- Uchwała nr XXXVIII/284/2021 Rady Gminy Gniezno z dnia 24 czerwca 2021r. w sprawie podziału Gminy Gniezno na sektory w celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r. poz. 5368).

4. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI FUNKCJONUJĄCY NA TERENIE GMINY GNIEZNO W 2023 ROKU

Zgodnie z Uchwałą nr XXXVIII/284/2021 Rady Gminy Gniezno z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie podziału Gminy Gniezno na sektory w celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r. poz. 5368) od 1 stycznia 2022 roku zaczął po raz pierwszy na terenie gminy Gniezno fizycznie funkcjonować podział na dwa sektory. Sektor A obejmujący sołectwa Braciszewo, Dalki, Goślinowo, Krzyszczewo, Mnichowo, Modliszewo, Modliszewko, Mączniki, Napoleonowo, Obora, Obórka, Piekary, Pyszczyń, Pyszczynek, Skierszewo, Zdziechowa i osiedle: Łabiszynek oraz Sektor B obejmujący sołectwa: Dębówiec, Ganina, Jankowo Dolne, Kalina, Lubochnia, Lulkowo, Osiniec, Strzyżewo Kościelne, Strzyżewo Paczkowe, Strzyżewo Smykowie, Szczytniki Duchowne, Wełnica, Wierzbiczany, Wola Skorzęcka.

Na terenie gminy Gniezno w 2023 roku prowadzony był odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe. W analizowanym okresie, tj. od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i domków letniskowych z terenu gminy Gniezno realizowany był przez firmę Pre Zero Dolny Śląsk Sp. z o. o., ul. Jerzmanowskiego 13, 54-530 Wrocław. Firma Pre Zero Dolny Śląsk Sp. z o. o. zawarła umowę na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z gminą Gniezno, a następnie podpisała umowy z podwykonawcami, którzy świadczyli powyższe usługi na terenie gminy Gniezno w imieniu spółki. W sektorze A odpady komunalne odbierane były od właścicieli nieruchomości przez Firmę Handlowo-Usługową ALKOM Henryk Sienkiewicz, ul. Falista 6/1, 61-249 Poznań, natomiast w sektorze B przez firmę URBIS Sp. z o.o. ul. Chrobrego 24/25, 62-200 Gniezno. W ramach umowy na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie gminy Gniezno, firma Pre Zero Dolny Śląsk Sp. z o. o udostępniała pojemniki na odpady zmieszane, pojemniki na odpady ulegające biodegradacji oraz worki na pozostałe frakcje odpadów zbierane selektywnie, tj. metale i tworzywa sztuczne, szkło i papier.

URBIS Sp. z o.o. ul. Chrobrego 24/25, 62-200 Gniezno na podstawie zawartej umowy wyposażył i obsługiwał Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla mieszkańców gminy Gniezno, który znajduje się w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie, czynny był w 2023 roku w każdą środę miesiąca w godz. 10:00 – 13:00 oraz w każdą sobotę miesiąca w godz. 10:00 –12:00 (wyjątek stanowiły dni świąteczne). Do tego punktu mieszkańcy gminy Gniezno mogli bezpłatnie przekazywać wyszczególnione poniżej odpady komunalne zebrane selektywnie:

1. odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji i odpady zielone,

2. tworzywa sztuczne, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych,
3. odpady opakowanie wielomateriałowe,
4. metale, w tym odpady opakowaniowe z metali,
5. szkło, w tym odpady opakowaniowe ze szkła,
6. papier, w tym tektura, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury,
7. meble i odpady wielkogabarytowe,
8. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
9. baterie i akumulatory,
10. chemikalia na potrzeby gospodarstw domowych,
11. przeterminowane leki,
12. zużyte opony,
13. odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne,
14. odpady niebezpieczne,
15. tekstylia i odzież,
16. odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki.

Transport ww. odpadów do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Lulkowie, mieszkańcy musieli zapewnić we własnym zakresie i na własny koszt.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu Gminy Gniezno.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne:

- budynki mieszkalne jednorodzinne - raz na dwa tygodnie w systemie „u źródła”,
- budynki wielolokalowe - w okresie od listopada do marca raz na dwa tygodnie, w okresie od kwietnia do października raz na tydzień w systemie „u źródła”,
- nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - raz na dwa tygodnie w systemie „u źródła”.

Odpady komunalne zbierane selektywnie:

- papier, w tym tektura, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury jeden raz na dwa miesiące, w systemie „u źródła”;
- szkło, w tym odpady opakowaniowe ze szkła - jeden raz na dwa miesiące, w systemie „u źródła”;
- tworzywa sztuczne, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe, metale, w tym odpady opakowaniowe z metali - jeden raz w miesiącu, w systemie „u źródła”;
- bioodpady:
 - o budynki mieszkalne jednorodzinne - w okresie od listopada do marca - raz na miesiąc, w okresie od kwietnia do października raz na dwa tygodnie w systemie „u źródła”,
 - o budynki wielolokalowe - w okresie od listopada do marca raz na miesiąc w okresie od kwietnia do października raz na tydzień w systemie „u źródła”,
 - o nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno – wypoczynkowe - w okresie od listopada do

marca- raz na miesiąc, w okresie od kwietnia do października raz na dwa tygodnie w systemie „u źródła”,

- meble i inne odpady wielkogabarytowe - dwa razy do roku, w systemie "u źródła";
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - dwa razy do roku, w systemie "u źródła".

Pozostałe odpady komunalne selektywne zbierane są w tzw. gniazda do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, które opróżniane są co najmniej jeden raz w miesiącu. W przypadku przepełnienia tych pojemników częstotliwość dostosowana jest do potrzeb.

5. MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH, BIOODPADÓW STANOWIĄCYCH ODPADY KOMUNALNE ORAZ PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I POZOSTAŁOŚCI Z PROCESU MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH;

Przez przetwarzanie odpadów rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym także przygotowanie, które poprzedza odzysk lub unieszkodliwianie.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych wiążą się z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach). Zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest zobowiązany do przekazywania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

W 2023 roku podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Gniezno przekazywały niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne do:

- Zakładu Zagospodarowania Odpadów, 62-200 Gniezno, Lulkowo 12A (MBP) – 2903,5200 Mg.
- Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych ITPOK Poznań, ul. Energetyczna 5 – 8,5600 Mg.

6. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

Bieżące uzupełnianie wyeksploatowanych koszy na odpady, które znajdują się na przystankach autobusowych oraz uzupełnienie ewentualnych braków pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych dla sołectw na terenie gminy Gniezno w zabudowie wielorodzinnej.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla mieszkańców gminy Gniezno tworzony jest przez firmę, wyłonioną w drodze postępowania przetargowego. W trakcie analizy funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Gniezno stwierdzono, że funkcjonowanie PSZOK-u w obecnej formie generuje duże koszty. W związku z powyższym Gmina Gniezno planuje budowę Punktu Selektywnej Zbiórki

Odpadów Komunalnych, w celu polepszenia jakości świadczonych usług dla mieszkańców oraz obniżenia kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami poprzez zwiększenie konkurencyjności w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W 2022 roku został opracowany program funkcjonalno – użytkowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz złożony został wniosek o dofinansowanie, w ramach programu priorytetowego nr 2.1 Racjonalna gospodarka odpadami Część 1) „Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów”, dla przedsięwzięcia pn. „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla Gminy Gniezno”. W 2023 roku uzupełnione zostały niezbędne dokumentacje i obecnie Gmina Gniezno czeka za informacją w sprawie podpisania umowy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

7. ANALIZA KOSZTÓW PONIESIONYCH W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH (WG. FAKTUR I INNYCH KOSZTÓW ZA 2023 R.)

Wszelkie koszty związane z wdrożeniem oraz obsługą systemu, w tym również koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, zostały wykazane w poniższej tabeli.

Tabela 1. Zestawienie kosztów poniesionych przez Gminę Gniezno za rok 2023, w związku z obsługą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

WYSZCZEGÓLNIENIE	KOSZTY I WYDATKI [ZŁ]
Koszty odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych	4.783.725,05
Koszty obsługi Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z zagospodarowaniem odpadów komunalnych	241.872,64
Koszty obsługi systemu (wynagrodzenia pracowników związanych z obsługą systemu, szkolenia, zakup materiałów biurowych, druk deklaracji, kampania informacyjno-edukacyjna, koszty przesyłek pocztowych)	185.389,14
RAZEM	5. 210. 986,83

Ogółem koszty poniesione przez Gminę Gniezno za rok 2023, w związku z funkcjonowaniem całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły 5.210.986,83 zł.

8. DANE DOTYCZĄCE MIESZKAŃCÓW I DEKLARACJI

Według danych pochodzących z ewidencji ludności, prowadzonej przez Urząd Gminy Gniezno, na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba zameldowanych na pobyt stały na terenie gminy Gniezno wynosiła 13 747 mieszkańców.

Liczba mieszkańców gminy Gniezno na podstawie danych pochodzących ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła 13 607.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Gniezno wg. złożonych deklaracji w latach 2018-2023

Liczba mieszkańców Gminy Gniezno na podstawie złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z roku na roku przyjmuje tendencję wzrostową, co stanowi jeden z determinantów wzrostu kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

W analizowanym roku sprawozdawczym stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość zwolnień w opłacie zostały uregulowane uchwałami:

- Uchwałą nr LIX/447/2022 Rady Gminy Gniezno z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXI/151/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2022 r. poz.8860);

- Uchwałą nr XXI/151/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz.1717);
- Uchwałą nr LXIII/495/2023 Rady Gminy Gniezno z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno- wypoczynkowe (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2023 r. poz. 3466);
- Uchwałą nr XXVIII/204/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 24 września 2020 r. w sprawie zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dotyczącego rodzin wielodzietnych (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 7221).

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Zestawienie stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gniezno obowiązujące w 2023 roku

Stawka opłaty	
Nieruchomość zamieszkała	32,00 zł/osoba/miesięcznie
Domek letniskowy na nieruchomości albo inna nieruchomość wykorzystywana na cele rekreacyjno-wypoczynkowe	200,00 zł/rok

W przypadku gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny stawka opłaty podwyższonej wynosi 96,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca. W przypadku właścicieli domków letniskowych stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok wynosi 600,00 zł.

Ponadto ustalono częściowe zwolnienie z opłaty w wysokości 1,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Do 31.12.2023 r. 314 właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi zadeklarowało, że kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

W analizowanym okresie obowiązywało również częściowe zwolnienie z opłaty dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne w wysokości 4,00 zł miesięcznie na każdego członka rodziny wielodzietnej, dodatkowo każde piąte i kolejne dziecko z rodziny wielodzietnej jest zwolnione w całości z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 5.041.010,01 złotych.

Tabela 3 . Zestawienie obrotów opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Gniezno na dzień 31 grudnia 2023 r.

Wymiar roczny [zł]	Odpisy i umorzenia [zł]	Należności do zapłaty [zł]	Wpłaty ogółem [zł]	Zaległości na dzień 31.12.2023 r. [zł]
5.246.415,00	124.977,40	5.439.902,06	5.041.010,01	436.878,37

W celu dobrowolnego uregulowania płatności przez zobowiązanego wynikających z naliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wierzyciel podjął działania informacyjne w formie telefonicznej, pisemnej i elektronicznej. W celu ściągnięcia zaległości wystawiono 1243 szt. upomnień na kwotę 507.591,38 zł. Do Urzędów Skarbowych wystawiono na zalegających 428 szt. tytułów wykonawczych na kwotę 190.013,50 zł. W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wydano dwie decyzję o odmowie umorzenia zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

9. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, O KTÓREJ MOWA W ART. 6 UST. 1, USTAWY O UTRZYMANIU CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINACH

Na terenie gminy Gniezno w analizowanym okresie nie zaistniała konieczności wydania przez Wójta Gminy Gniezno decyzji administracyjnej wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

10. ANALIZA ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE GMINY GNEZNO.

Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu gminy Gniezno oraz przekazanych przez mieszkańców w 2023 roku do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów wyniosła około 6117,3560 Mg.

Poniższe tabele przedstawiają zestawienia ilości odebranych odpadów komunalnych odebranych w 2023 roku z terenu gminy Gniezno.

Tabela 4. Ilość odpadów komunalnych odebranych w 2023 roku z terenu gminy Gniezno przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na podstawie umów z Gminą Gniezno

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania [Mg] – Sektor A	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania [Mg] – Sektor B	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania [Mg] - Razem
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1245,6000	1324,1000	2569,7000
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	55,3400	70,5200	125,8600
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	64,3200	78,2800	142,6000
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	223,0800	-	223,0800
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	-	224,9800	224,9800
15 01 07	Opakowania ze szkła	184,0400	172,0400	356,0800
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,8840	4,0980	5,9820
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21; 20 01 23 i 20 01 35	3,1690	3,5200	6,6890
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	905,2000	876,4600	1781,6600
	SUMA	2682,6300	2754,0000	5436,6310

Tabela 5. Ilość odpadów komunalnych przekazanych przez mieszkańców w 2023 roku do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Lulkowie

Adres punktu	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania [Mg]
Lulkowo 12a 62-200 Gniezno	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	7,5600
	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	5,1400
	15 01 07	Opakowania ze szkła	2,0400
	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	63,0600
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	42,4000
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	55,8800
	16 01 03	Zużyte opony	12,3800
	20 01 10	Odzież	2,0000
	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,6250
	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	6,08000
	20 01 39	Tworzywa sztuczne	4,5400
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	2,2600	
SUMA			204,9650

Tabela 6. Ilość odpadów komunalnych odebranych w 2023 roku z terenu gminy Gniezno przez podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielami nieruchomości

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	342,3800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	0,2200
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	3,1700
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,7400
15 01 03	Opakowania z drewna	10,2300
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	12,2500
15 01 07	Opakowania ze szkła	1,7600
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	8,3800
17 01 02	Gruz ceglany	8,3200
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	9,6600
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	5,2400
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 170901, 170902 i 170903	0,5400
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	70,8700
SUMA		475,7600

Tabela 7. Ilość odpadów komunalnych zebranych przez podmiot zbierający odpady komunalne (punkt skupu złomu) w 2023 roku z terenu gminy Gniezno

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania [Mg]
15 01 04	Opakowania z metali	0,5850
SUMA		0,5850

W 2022 roku łączna masa odpadów, powstałych po sortowaniu zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych, przekazanych do składowania wyniosła 939,8071 Mg. W roku 2023 masa tych odpadów wyniosła 1009,0030 Mg. Masa pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania, przeznaczonych do składowania, powstałych z odebranych i zebranych z terenu gminy odpadów komunalnych wzrosła zatem w stosunku do poprzedniego roku o 69,1960 Mg.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412), definiuje poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do iloczynu masy tych odpadów wytworzonych w roku 1995 i wskaźnika uwzględniającego zmiany demograficzne mieszkańców gminy. Poziom, który musiał zostać osiągnięty w roku 2023 wynosi 35 %. Gmina Gniezno osiągnęła poziom ograniczenia w wysokości 0,34 %. Jeśli osiągnięty w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania jest równy bądź mniejszy niż poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynikający z załącznika do ww. rozporządzenia, poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym został osiągnięty. Wobec powyższego w 2023 roku podobnie jak w latach 2017 – 2022, Gmina Gniezno osiągnęła wymagany poziom.

Zgodnie z art. 3b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 399) gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo – za rok 2023. Gmina Gniezno w 2023 r. osiągnęła poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych na poziomie 46,1751 % (wyższy o 2,2340% w porównaniu do 2022 roku).

Zgodnie z art. 3b ust. 2a pkt 1 ww. ustawy, Gminy będą obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029. W 2023 roku, poziom składowania obliczony jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania, do masy wytworzonych odpadów komunalnych wyniósł 18,86 %.

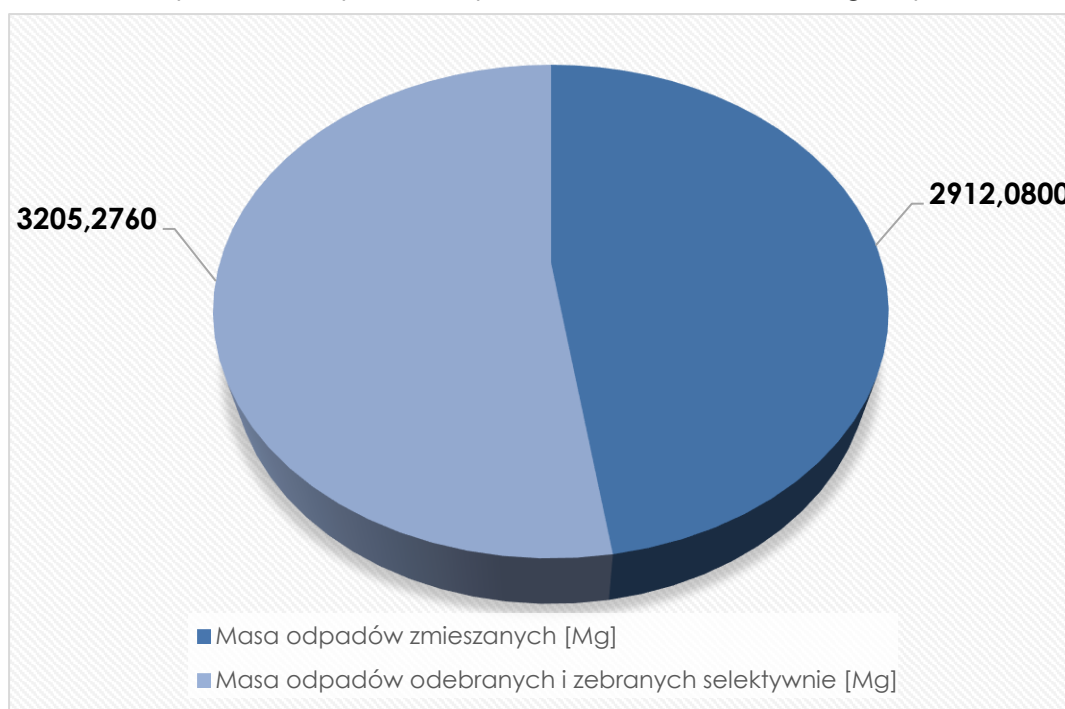
11. ANALIZA ILOŚCI NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE GMINY GNIEZNO

Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Gniezno w 2023 r. wynosiła 6117,3560 Mg, z czego 2912,0800 Mg stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, tj. 47,60 % ogółu wytworzonych odpadów komunalnych. Masa zmieszanych odpadów przetworzonych w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (instalacje MBP), wynosiła 2903,5200 Mg.

W analizowanym roku masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania wyniosła 8,5600 Mg (o 1,2000 Mg więcej niż w roku poprzednim).

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wyniósł 0,15 %.

Wykres 2. Zestawienie masy odebranych odpadów zmieszanych oraz odpadów odebranych i zebranych selektywnie w 2023 roku z terenu gminy Gniezno.

12. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi jest opracowywana w celu zweryfikowania możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ma również dostarczyć wiadomości o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz dostarczyć niezbędnych informacji dla utworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania odpadów wybranych frakcji odpadów na terenie gminy Gniezno funkcjonuje

system segregacji odpadów obejmujący odbiór pięciu frakcji odpadów komunalnych w systemie „u źródła”. Odbierane bezpośrednio od właścicieli nieruchomości są metale i tworzywa sztuczne, szkło, papier, odpady ulegające biodegradacji oraz odpady zmieszane. Wprowadzenie dodatkowych strumieni odpadów oraz tendencja wzrostowa liczby nieruchomości z których, należy odbierać odpady zwiększyły masę odbieranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W konsekwencji koszty obsługi całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 wyniosły 5 210 986,83 złotych, natomiast wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi to 5.041.010,01 złotych, przy czym stan zaległości na dzień 31.12.2023 r. wyniósł 436.878,37 złotych. Przewidywane podwyższenie kosztów obsługi systemu gospodarki odpadami na rok 2023, które wynikały z rozstrzygnięcia postępowania przetargowego, szacunkowych kosztów zagospodarowania odpadów oraz orientacyjnych kosztów obsługi systemu przyczyniły się do zmiany stawki opłaty w roku 2023. By uniknąć angażowania środków z budżetu Gminy Gniezno koniecznym było podjęcie uchwały nr LIX/447/2022 Rady Gminy Gniezno z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXI/151/2020 Rady Gminy Gniezno z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2022 r. poz. 8860). Podwyższenie stawek obowiązujących od stycznia 2023 roku pozwoliło, na zwiększenie wpływów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości umożliwiającej pokrycie w znacznej części kosztów funkcjonowania systemu na terenie Gminy Gniezno.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2023 roku ukształtował się na poziomie 46,1751 %. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku 2023 został osiągnięty i w analizowanym okresie ukształtował się na poziomie 0,34 %. Poziom składowania w 2023 r. wyniósł 18,86 %.

Analizując zebrany materiał można stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Gniezno jest poprawny i działa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Wprowadzony uchwałą Rady Gminy Gniezno nr XXXVIII/284/2021 w sprawie podziału Gminy Gniezno na sektory w celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r. poz. 5368), podział gminy na dwa mniejsze sektory (A i B), z założenia miał umożliwić większej ilości przedsiębiorców udział w postępowaniu przetargowym na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Działanie to przyniosło pożądany efekt, ponieważ w ogłoszonym na 2023 rok postępowaniu przetargowym przeprowadzonym w formie przetargu nieograniczonego na przedmiotową usługę w sektorze A zostały złożone trzy oferty, natomiast w sektorze B, dwie oferty. W analizowanym okresie, tj. od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i domków letniskowych z terenu gminy Gniezno realizowany był przez firmę Pre Zero Dolny Śląsk Sp. z o. o., ul. Jerzmanowskiego 13, 54-530 Wrocław. Firma Pre Zero Dolny Śląsk Sp. z o. o. zawarła umowę na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z Gminą Gniezno, a następnie podpisała umowy z podwykonawcami, którzy świadczyli powyższe usługi na terenie gminy Gniezno w imieniu spółki. W sektorze A odpady komunalne odbierane były od właścicieli nieruchomości przez Firmę Handlowo-Uslugową ALKOM Henryk Sienkiewicz, ul. Falista 6/1, 61-249 Poznań, natomiast w sektorze B przez firmę URBIS Sp. z o.o. ul. Chrobrego 24/25, 62-200 Gniezno.